

TEMAT 2**Co o duchowej kondycji współczesnego człowieka myśli szatan?****Motyw dobra i zła w utworze C.S. Lewisa**

WPROWADZENIE Nawiązanie do formy powieści zbliżonej do moralitetu. Jakie cele miała spełniać powieść z założenia? O czym mówi? (o wierze, Bogu i religii; ma na celu nawiązać dialog z czytelnikiem, ale też poruszyć, pouczyć, wskazać właściwą dla ludzi ścieżkę).

ROZWINIĘCIE

1. Jak Krętacz, wielki autorytet piekielny, określa kondycję duchową ludzkości? (ćwiczenie 1 na karcie pracy). Kim są obecnie potępieni, kim byli kiedyś? (kiedyś – wielcy grzesznicy, teraz – miernoty). Jakie kiedyś popełniali grzechy? (wielkie, namiętne zbrodnie). Jakie zaś popełniają teraz? (lekkie grzechy, zaniedbania). Jakimi cechami charakteru odznaczają się obecnie ludzie? (są leniwi, małostkowi, ślamazarni, nikczemni, ogłupiali). Czego brakuje im w stosunku do osób żyjących przed wiekami? (fantazji, rozmachu). Jak więc można podsumować kondycję ludzkości? (całość społeczeństwa jest nijaka, grzeszy, postępuje źle, okrutnie, ale niczym się nie wyróżnia).

2. Krętacz stwierdza, że jednak pomimo słabej jakości grzeszników, jest ich obecnie bardzo wielu. Co może mieć na to wpływ?

- a) Wojna – jej niebezpieczeństwa i pokusy. Odnajdźcie i odczytajcie głośno fragment dotyczący wojny (np. rozdział V i XXX). Jakie „niebezpieczne” dla diabłów cechy wojna może wydobyć z człowieka? O jakich mówi Krętacz? (wielkość ducha, heroizm, odwaga, niesienie pomocy słabszym, altruizm). Na jakie zaś cechy liczy? (tchórzostwo, małoduszność, egoizm).
- b) Czym jest wywołane odejście od etyki chrześcijańskiej? (modą, liberalnym, powierzchownie intelektualnym trybem życia). Do czego prowadzi? (do chwiejności poglądów, przekonań).

O ile wojna może przynieść zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki w moralności i duchowości człowieka, o tyle nowoczesny styl życia przynosi, zdaniem autora, wyłącznie destrukcyjne efekty.

3. Za jakim stylem życia, za jakimi wartościami opowiada się autor, wkładając w usta Krętacza ich przeciwieństwa? Zastanówmy się nad tym wspólnie i zapiszmy, np.

- a) prawdziwa, pokorna, ale nie infantylna pobożność, związana z odpowiednimi obrzędami, modlitwą, udziałem w mszy;
- b) altruizm, pomoc innym, życie dla innych; otwartość na cudze problemy; co ważne, zaufanie do ludzi, brak podejrzliwości (przykład z robiącą sobie na złość rodziną);
- c) tradycyjna rodzina i jej rola; przeciwstawia się wolnym związkom, współżyciu przed ślubem; sądzi, że małżeństwo nie powinno służyć tylko tworzeniu rodziny, wychowywaniu dzieci, ale też powinno wzmacniać wiarę, religijność;
- d) pokorą, świadomość swojej nicości; za zagrożenie uważa dumę doprowadzającą do pychy, utraty wiary w wyższe idee.

4. Jak o dobru i złu wypowiada się autor? (na zasadzie przeciwieństw, cechy brzmiące w ustach Krętacza jak wady, stanowią uznawane wartości). W jaki sposób diabły próbują zmusić człowieka do odejścia w stronę grzechu? Na czym polega kuszenie? Podajcie kilka przykładów, do jakich odstępstw namawiają diabły swoich „pacjentów”, np.:

- a) do dumy ze swej pobożności/dobra; dzięki temu w sercach pojawia się pycha;
- b) wmawianie zachowywania umiaru we wszystkim, co sprawia, że pacjent przestaje walczyć o podwyższenie swoich etycznych kompetencji, przestaje się martwić rozwojem duchowym;
- c) odwracanie uwagi od wierzących chrześcijan, a popychanie go w stronę typowych dla tego okresu snobistycznych, powierzchownych intelektualistów, o chwiejnym systemie wartości.